

Az ismeretkör: Környezettudatos nevelés

Kredittartománya (max. 12 kr.): 12

Tantárgyai: 1) A környezettudatos nevelés szinterei, 2) Környezettudatos nevelés kisgyermekkorban

Tantárgy neve: A környezettudatos nevelés szinterei
Neptunkód: NKOZOS1012, LKOZOS2012

Kreditértéke: 6

A tantárgy besorolása: kötelezően választható

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat

A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 4óra/hét, 60 óra az adott félévben,

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások ppt-i elérhetőek a közös elektronikus felületen
- feladatok szempontsora a közös elektronikus felületen
- digitális tananyag biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül

A számonkérés módja: gyakorlati jegy

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

Feladatok:

- projektkészítés megadott szempontok alapján, globális problémák kapcsán választható témában
- prezentáció a kiadott témakörből (környezetvédelmi szervezetek)
- A gyakorlati megvalósítás lehetőségei – egy helyi problémán keresztül
- önértékelés, közös értékelés, oktatói visszajelzés

A tantárgy tantervi helye: 6.

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

A környezettudatos nevelés lényege, célok – feladatok. A fenntartható fejlődés koncepciója. Globális ökológiai problémák. A hulladék globális és helyi szintű problémája, hulladékgazdálkodás. Civil szervezetek, önkormányzatok, gazdasági szervezetek szerepe a környezettudatos nevelésben. A fogyasztói társadalomtól a környezettudatos fogyasztóig: Tudatos vásárlás, Méltányos kereskedelem. Energiahordozóink, felhasználásuk előnyei, hátrányai. Környezetszennyezés. Mindezen témák gyermekek életkori sajátosságának megfelelő szintű átadási lehetőségei, módszerei.

A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. A fentiekén túl érintjük a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. Megfelelő kontextusba helyezzük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körülgárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

A legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

1. Kováts-Németh Mária: *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*, Comenius Kft.-Pécs, 2010, 313p. ISBN 978 963 9687 18 9
2. Megyeriné Runyó Anna: *Környezeti nevelés és módszertana - Szöveggyűjtemény a környezetvédelmi jeles napok háttérismeret anyagához*. Vác, AVKF, 2016. 85p.
3. Kerényi Attila: *Általános környezetvédelem*. Mozaik Kiadó, 2006. ISBN: 963 697 188 9
4. Neumayer Éva, Zentai Kinga szerk.: *Fogyasztó kúra - Környezeti nevelési modulgyűjtemény a fenntartható fogyasztásról*. Magosfa Alapítvány, 2010. ISBN 978-963-87989-4-7
5. Bihariné Krekó Ilona – Kanczler Gyuláné – Labanc Györgyi: *Környezetkultúra az óvodában*. Magyar Szakképzési Társaság Bp. 2005. ISBN: 963-219-721-6

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

- **tudása**
- Rendelkezik a rábízott gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a megismerés/tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, a kisgyermekeknél alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Biztos szaktudományos és pedagógiai ismeretekkel rendelkezik valamennyi műveltségi területen.
- Ismeri az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a rábízott gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó intézményi tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.
- Tisztában van a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.
- **képességei**
- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét a környezettudatos nevelés gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekek életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes pedagógiai folyamat differenciált irányítására, elemzésére és értékelésére.
- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni ismeretszerzési utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Képes az információs és kommunikációs technológiák célszerű felhasználására.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.
- Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.
- **attitűdje**
- Tevékenységét a gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

- Tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.
- **autonómiája és felelőssége**
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rábízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért, a gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a kulturális hagyományok ápolásáért.
- Felelősen, etikusán, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.
- A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Megyeriné dr. Runyó Anna, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Both Mária, főiskolai tanár, PhD